

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 4. februar 2020
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Josephine Gremaud Ro-
senberg
Sagsnr.: 2019-0030-3246
Dok.: 1328699

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 439 (Alm. del), som Folketin-
gets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 3. december 2019.
Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Lisbeth Gro Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 439 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren be- eller afkræfte, om der pågår efterforskning af branden på Scandinavian Star i dansk regi, idet det forlyder, at det norske politi, anklagemyndighed samt stortingskommissionen tilsyneladende ikke har foretaget grundlæggende efterforskning af ejer, reder samt forsikringsforholdet til skibet Scandinavian Star, da dette ansvar alene ligger hos dansk Politi?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Rigsadvokaten har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Københavns Politi.

Københavns Politi har oplyst, at Mike Axdal og Scandinavian Stars Danske Støtteforening den 11. maj 2018 indgav anmeldelse til Københavns Politi mod en række navngivne personer for at have begået drab og mordbrand i relation til branden på Scandinavian Star. Det fremgik af anmeldelsen, at der efter anmeldernes opfattelse var tale om en ny anmeldelse, der ikke tidligere var blevet behandlet af dansk politi.

Københavns Politi vurderede imidlertid, at anmeldelsen var at betragte som en anmodning om genoptagelse af efterforskningen, idet sagen tidligere var blevet efterforsket som ”mordbrand” (forsætlig ildspåsættelse, hvorved andres liv udsættes for overhængende fare, jf. straffelovens § 180), og Københavns Politi traf den 8. januar 2019 afgørelse om, at der ikke var grundlag for at genoptage efterforskningen.

Afgørelsen blev påklaget til Statsadvokaten i København af støtteforeningen, der også indgav en ny politianmeldelse den 24. april 2019 og søgte om aktindsigt i sagsakterne og samtidig tilkendegav, at støtteforeningen var i besiddelse af yderligere bevismateriale af betydning for sagen. På den baggrund anmodede statsadvokaten Københavns Politi om at undersøge på ny, om der var grundlag for at genoptage efterforskningen, herunder ud fra det af støtteforeningen nævnte materiale.

Københavns Politi meddelte herefter støtteforeningen aktindsigt i sagen og opfordrede samtidig støtteforeningen til at indlevere det yderligere bevismateriale, støtteforeningen måtte være i besiddelse af, således at der kunne foretages en fornyet vurdering af sagen på et fyldestgørende grundlag. Støtteforeningen ses endnu ikke at have indleveret yderligere bevismateriale.

Københavns Politi undersøger således for tiden, om der er grundlag for at genoptage efterforskningen af sagen og afventer i den forbindelse det yderligere bevismateriale, som støtteforeningen har tilkendegivet at være i besiddelse af.

Navnlig for så vidt angår efterforskning af ejer, reder samt forsikringsforholdet til skibet Scandinavian Star bemærkes, at det få dage efter branden på Scandinavian Star den 7. april 1990 mellem de danske, norske og svenske myndigheder blev aftalt at opdele efterforskningen således, at branden og dens umiddelbare årsag blev efterforsket af de norske myndigheder, brandslukningsarbejdet og de tekniske forhold på skibet blev undersøgt af de svenske myndigheder, og skibets ejer- og forsikringsforhold samt skibets sødygtighed i overensstemmelse med den søretlige lovgivning blev efterforsket af de danske myndigheder. Det førte i Danmark til en straffesag, hvor der blev rejst tiltale mod skibets reder, direktøren i rederiet og skibets kaptajn for overtrædelse af den dagældende lov om skibes sikkerhed. Denne sag blev endelig afgjort ved Højesterets dom af 22. november 1993, hvor de pågældende blev idømt 6 måneders hæfte, som på daværende tidspunkt var den højeste straf, der kunne idømmes for overtrædelse af lov om skibes sikkerhed. De pågældende blev bl.a. dømt for ikke at have sørget for, at skibet var i sikkerhedsmæssig forsvarlig stand. Frederiksberg Politi efterforskede i den forbindelse spørgsmålet om ejer, reder og forsikringsforhold i det omfang, der var behov herfor. Som led i behandlingen og vurderingen af tidligere anmodninger fra Mike Axdal om genoptagelse af efterforskningen udarbejdede Rigsadvokaten derudover i 2005 en omfattende redegørelse om bl.a. ejer- og forsikringsforhold, herunder om mulig overforsikring af skibet.

Det bemærkes endvidere, at norsk politi ligeledes har efterforsket denne del i perioden fra 2014-16, idet den norske rigsadvokat i 2014 besluttede, at straffesagen skulle genåbnes, særligt med henblik på at undersøge det såkaldt ”økonomiske spor”, dvs. spørgsmålet om, hvorvidt det var forsikringssvig, der ledte til mordbranden. Den norske efterforskning af det økonomiske motiv omfattede bl.a. ejerforholdene, salgstransaktionen (herunder prisvurdering/værdivurdering af Scandinavian Star) samt forsikringsforholdene (herunder spørgsmålet om eventuel overforsikring af skibet). Københavns Politi ydede i den forbindelse bistand til norsk politi. Oslo Politi traf den 9. august 2016 afgørelse om, at sagen på ny skulle henlægges. Oslo Politi konkluderede i den forbindelse, at efterforskningen ikke kunne dokumentere, at der skulle ligge et økonomisk motiv bag branden, og at man ikke kom nærmere en afgørelse af, hvem der havde påsat branden. Afgørelsen blev påklaget til Statsadvokaten for Oslo-området, som den 2. maj 2017 tiltrådte afgørelsen.

Det norske Storting nedsatte i 2015 en granskningskommission, som afgav rapport den 1. juni 2017. Det fremgår heraf, at kommissionen heller ikke har fundet holdepunkter for, at der skulle være

tale om overforsikring af skibet som led i forsikringsbedrageri.”